

Aan
de gemeenteraad

Datum 31 oktober 2023
Zaaknummer 2023-0150236
Betreft Aanpak Energiebesparing 2023-2030

Vergadering van Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Duurzame Stad
Auteur: Martijn van den Bosch
E-mail: mmh.vanden.bosch@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Martijn van den Bosch
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In het politiek akkoord 'Samen bouwen aan een sterk en groen Dordrecht' hebben wij uitgesproken dat Dordrecht in 2040 klimaatneutraal wil zijn; met een inzet op een fossiele- en aardgasvrije samenleving. In dat licht is een intensivering en versnelling nodig binnen de gehele energietransitie. Wij kiezen in het programma energietransitie voor 30% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2020. Dit is een aanscherping van de Regionale Energiestrategie (20%). De aanpak Energiebesparing 2023-2030 geeft structuur en richting aan de intensivering en versnelling van energiebesparing in de gebouwde omgeving (circa 42% van het totale energieverbruik).

Met de aanpak handelen we de volgende moties af:

1. Motie Verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energielabels (raad 08-11- '22): inzicht verdeling EFG labels; meer ruimte voor monumenten om te verduurzamen; inzet communicatie voor de aanpak van EFG-labels;
2. Motie Energietransitie Dordrecht (raad 22-06-'21): tijdpad met tussendoelen en daar aangekoppeld uitvoerbare maatregelen; informeren en desgewenst adviseren van gebouw eigenaren; en wijzen op financieringsmogelijkheden; zie ook de RIB met zaaknummer 2023-0089720;
3. Motie Energiebesparing (raad 22-06-'21): actieve voorlichting energiebesparing bij uitbouw en verbouwing; intensivering handhaving van wettelijke besparingsmaatregelen; ontzorging van bedrijven bij besparingsmaatregelen; samenwerking tussen bedrijven bevorderen en faciliteren.

Verder deed wethouder De Jonge de toezegging om de blok-voor-blok aanpak mee te nemen in de uitwerking van het programma energietransitie. Met de aanpak Energiebesparing 2023-2030 geven we hier invulling aan.

Wat is de te delen informatie?

Om invulling te geven aan de ambities uit het politiek akkoord op het gebied van klimaatneutraal is de Aanpak Energiebesparing 2023-2030 opgesteld.

30% besparen

We zetten voor de gebouwde omgeving in op 30% energiebesparing in 2030. Dit is een forse opgave. Om deze te kunnen realiseren werken we met zes leidende principes:

1. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid: de gemeente kan het niet alleen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de hele stad. Woningeigenaren, bedrijven, corporaties, particuliere verhuurders, maatschappelijke organisaties etc. Iedereen moet aan de slag.
2. Een inclusieve aanpak: iedereen moet mee kunnen doen. Ook de meest kwetsbaren in onze stad.
3. Een integrale aanpak: energiebesparing als opgave van de hele gemeentelijke organisatie.
4. Data gestuurd werken om inzicht in doelgroepen te vergroten.
5. Vraag- en aanbodgestuurd werken. Inspelen op behoeftes en maatwerk leveren doen we door nog meer vraaggestuurd te werken in plaats van voornamelijk aanbodgestuurd.
6. Toekomstbestendig: spijtvrij richting 2030.

We vertalen dit in de aanpak in vier actielijnen voor de aanpak van woningen (conform het Nationaal Isolatieprogramma). Voor bedrijven kiezen we in navolging van de E-agenda van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voor twee sporen: handhaven en stimuleren.

Aanpak woningen/actielijnen

Met de keuze voor de actielijnen in de Aanpak Energiebesparing 2023-2030 brengen we structuur en een rolverdeling aan in de opgave:

Actielijn 1: Lokaal Isolatieprogramma (LIP): isoleren van koopwoningen met (D) EFG-labels

Bereik: 10.300 woningen, waarvan 5540 in aanmerking komen voor een financiële bijdrage uit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP).

Belangrijkste actoren: eigenaren van een woning met een lage WOZ waarde en (D)EFG label; samenwerking met netbeheerders, VvE's en corporaties.

Rol gemeente: in deze actielijn is de gemeente in regie. We helpen de woningeigenaren met concreet advies, financiële steun en begeleiding naar subsidies en leningen, onder andere via de Dordtse Isolatie Aanpak. Ook zetten we in op het gebruikmaken van landelijke regelingen zoals het Nationaal Isolatie Programma voor koopwoningen met een lagere WOZ-waarde.

Actielijn 2: Isoleren van woningen door verhuurders

Bereik: 8.000 woningen.

Belangrijkste actoren: in deze actielijn zijn de woningcorporaties en de particuliere verhuurders aan zet om hun woningbezit te verduurzamen. Ten behoeve van de uitfasering van de slechte energetische woningen in bezit van de corporatie heeft het Rijk afspraken gemaakt met Aedes.

Rol gemeente: wij maken nadere prestatieafspraken (PALT) met de woningcorporaties. Huurders ondersteunen we met kleine maatregelen via het Plan van Aanpak Energiehulp en advies bij particuliere verhuur.

Actielijn 3: Versneld isoleren koopwoningen op eigen initiatief

Bereik: alle koopwoningen die nog niet voldoende geïsoleerd zijn (aardgasvrij/ready); circa 15.500 woningen (grondgebonden/VvE's).

Belangrijkste actoren: woningeigenaren/VvE's met eigen middelen en mogelijkheden; monumenteigenaren. Hierbij zijn primair de woningeigenaren/VvE's zelf aan zet. Er zijn veel maatschappelijke partijen, zoals Drechtse Stroom, die inwoners hierbij kunnen adviseren en helpen.

Rol gemeente: wij ondersteunen als gemeente met onder andere inkoopacties, informatie en de Stimuleringslening Energiezuinig Wonen. Eerste focus ligt bij de E/F/G-labels en monumenten.

Actielijn 4: Samen energie besparen met laagdrempelige maatregelen/ plan van aanpak Energiehulp voor huishoudens

Bereik: 10.000 huishoudens.

Belangrijkste actoren: eigenaren, woningcorporaties, particuliere huurders.

Rol gemeente: naast voorgaande actielijnen helpen we Dordtenaren met kleine energiebesparende maatregelen en met tips voor energiezuinig gedrag. Daarvoor zetten we onder andere de Energiehulpen in.

Aanpak bedrijven/ handhaven en stimuleren

In lijn met de E-agenda van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid kiezen we voor twee sporen: het handhaven van wet en regelgeving en het stimuleren van bedrijven om voortvarend aan de slag te gaan met het verduurzamen van het pand en extra bovenwettelijke stappen te zetten.

Spoor 1 Handhaven

Bereik: circa 800 informatieplichtige/energiebesparingsplichtige bedrijven.

Belangrijkste actoren: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid handhaaft intensief bij bedrijven; de top 25 van de grote energieverbruikers in Dordrecht maken hier deel van uit.

Rol gemeente: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voert in opdracht van de gemeente de werkzaamheden uit.

Spoor 2 Stimuleren

Bereik: 9.000 bedrijven.

Belangrijkste actoren: met de inzet op een bedrijventerreinaanpak, de bedrijven te stimuleren en te ondersteunen om met elkaar energie te besparen. Dat start met de top 5 van bedrijventerreinen waar we op het gebied van energiebesparing de meeste impact kunnen maken. Bij Distripark wordt al gestart. De bedrijven krijgen begeleiding en expertise.

Rol gemeente: de gemeente neemt de regie op het stimulerende spoor, maar in nauwe samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zoals bijvoorbeeld bij de branchegerichte aanpak Zorginstellingen.

Monitoring

De aanpak wordt zo veel mogelijk ondersteund met data en is adaptief. Elk jaar rapporteren we de resultaten en sturen bij waar nodig. Dit is belangrijk omdat we nog niet overal pasklare antwoorden voor hebben. En er zijn ook nog onzekerheden. Denk aan de krapte op de arbeidsmarkt en de netcapaciteit.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De aanpak vraagt op onderdelen nog wel een nadere uitwerking. Hiervoor is in de aanpak Energiebesparing 2023-2030 een agenda gevoegd voor de periode 2023/2024. In 2024 komt de focus meer te liggen op de uitvoering van de agenda.

We beginnen niet bij nul. We zijn ook al concreet aan de slag in de stad, bijvoorbeeld met de bestrijding van energiearmoede, de collectieve Inkoopacties voor particuliere woningeigenaren, de verduurzaming van sportaccommodaties, de handhaving van de C-labelplicht bij kantoren en de energiebesparingsplicht bij bedrijven en het project op Distripark. En met de campagne Slim Energie Besparen gaan we de komende maanden zoveel mogelijk inwoners betrekken bij de opgave. Voor bedrijven gaan we een aparte communicatiestrategie ontwikkelen.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De activiteiten uit de aanpak brengen kosten met zich mee voor onder andere de inzet en inhuur van personeel en de (financiële) ondersteuning bij de verduurzaming bij woningen en bedrijven. Deze kosten worden gedekt uit:

- de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE): voor de bekostiging van inhuur van personeel en de inzet van vast personeel. Voor Dordrecht is jaarlijks € 2,1 miljoen beschikbaar in de jaren 2023, 2024 en 2025. Deze middelen zijn naast energiebesparing ook voor personeelsinzet in duurzame opwek en duurzame warmteoplossingen en de brede aanpak klimaatneutraal;
- de SpUk Lokale Aanpak Isolatie ('NIP-regeling'): voor de bekostiging van de aanpak voor de isolatie van koopwoningen. Voor Dordrecht gaat dit om circa € 7,5 miljoen. Van dit bedrag is reeds € 2,2 miljoen aangevraagd. Hiermee kunnen we de fysieke isolatiemaatregelen voor de NIP doelgroep deels bekostigen;
- de middelen uit politiek akkoord: we hebben in de programmaperiode € 1 miljoen totaal uit de 'Reserve PA 2022-2026 Versnelling Energietransitie';
- programmabegroting Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Doorstartnotitie Programma Energietransitie](#) (college 14-2-'23)

[Motie Verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energielabels](#) (raad 08-11-'22)

[Motie Energietransitie Dordrecht](#) (raad 22-06-'21)

[Motie Energiebesparing](#) (raad 22-06-'21)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester

Bijlagen

---

1. Aanpak Energiebesparing 2023-2030